

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

Information Needs in Environment by Secondary School Social Studies Teachers
in Phetchaburi Province

หทัยวรรณ สุพรรณพงศ์ (Hathaiwan Supanphong)* นันทิพย์ วิภาวิน (Namtip Wipawin)**

สนใจ หะวานนท์ (Sonjai Havanond)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครู (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครู (3) ศึกษาปัญหาความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม ของครู

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา จำนวน 263 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน และคัดกรองข้อมูลเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน โดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรีมีความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) ได้แก่ สารสนเทศด้านพระราชบัญญัติและกฎกระทรวง ($\bar{X}=4.31$) รองลงมาเป็นสารสนเทศด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม ($\bar{X}=4.23$) และสารสนเทศด้านการเกษตร ($\bar{X}=4.18$) (2) ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรีโดยรวมในระดับมาก ได้แก่ การสื่อสาร การเรียนรู้ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (3) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรีมีปัญหาความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) ได้แก่ ข้อยกจำกัดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการให้บริการสารสนเทศ ($\bar{X}=4.13$) และ แหล่งสารสนเทศไม่มีทรัพยากรสารสนเทศตรงตามความต้องการ ($\bar{X}=3.90$)

คำสำคัญ ความต้องการสารสนเทศ สิ่งแวดล้อมของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

*นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช hsuphanpong@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ ประจำแผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nwipawin@gmail.com

*** ดร. รองผู้อำนวยการศูนย์พลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร sonjai_h@hotmail.com

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this study were to study (1) the need for environmental information by social studies teachers in secondary education, Phetchaburi Province ; (2) the factors that affect the information needs of social studies teachers in secondary education, Phetchaburi Province ; and (3) problems regarding the environmental information needs of social studies teachers in secondary education, Phetchaburi Province.

Mixed method research was used in this study, and the population was 263 social studies teachers in secondary education, Phetchaburi Province. Purposive sampling was used in the sampling of 159 social studies teachers. The tools used in data collection were questionnaires and interviews. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one way analysis of variance and content analysis.

The research findings can be summarized as follows: (1) environmental information needs of social studies teachers in Secondary Education, Phetchaburi Province were at the high level ($\bar{X}=4.04$), and when classified under each aspect it was found that the acts and ministerial regulations information was highest ($\bar{X}=4.31$), followed by environmental technology and innovation ($\bar{X}=4.23$) and agricultural information ($\bar{X}=4.18$). (2) The factors that affect the information needs of social studies teachers were communication, learning and environmental acts. (3) The problems regarding environmental information needs were at the high level ($\bar{X}=3.86$) such as the lack of information services cooperation ($\bar{X}=4.13$) and insufficient resources to meet the requirements ($\bar{X}=3.90$).

Keywords: Information needs, Environmental information, Social studies teachers

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ สภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนับว่าเป็นการใช้สิ่งแวดล้อมอย่างฉลาดเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยและในขณะเดียวกันก็พยายามรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคมส่วนรวม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสำคัญของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมนั้นๆ การสร้างความตระหนักความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งแวดล้อมเป็นแนวทางการพัฒนาที่สำคัญประการหนึ่งที่สามารถนำมาปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยรัช จันทรสมุทร, 2554 : 72) การจัดการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ย่อมต้องอาศัยการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานทั้งระบบของสถานศึกษา แต่จากการประเมินคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 26,584 แห่ง ปรากฏว่าได้มาตรฐานเพียงร้อยละ 34 เท่านั้น โดยด้านที่ไม่ได้มาตรฐาน ได้แก่ ด้านผู้บริหารและครู ไม่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการและความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาสะท้อนปัญหาในทิศทางเดียวกันกับอุปสรรคของการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน ตามผลการศึกษาวิจัยของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปี พ.ศ. 2549 พบว่า สิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นเพียงนโยบายที่ขาดแนวทางและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษา ครูมีภาระงานมาก และขาดความร่วมมือจากครูในโรงเรียน ทำให้การบูรณาการแบบสหวิทยาการ และการจัดกิจกรรมนอกสถานที่เป็นไปได้ยาก และขาดแหล่งข้อมูลและสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2551 : 20-21) ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ การขาดข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา การเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้และวิถีชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษากับนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ควรสอดคล้องและเกื้อหนุนกัน เป็นอุปสรรคสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาและการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการสารสนเทศให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

3. เพื่อศึกษาปัญหาความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 263 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน และคัดกรองข้อมูลเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน โดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย

1. ความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสารสนเทศด้านการสื่อสาร สารสนเทศด้านการเกษตร สารสนเทศด้านอุตสาหกรรม สารสนเทศด้านความปลอดภัยจากพลังงานสิ่งแวดล้อม สารสนเทศด้านความก้าวหน้าเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมใหม่ๆ สารสนเทศด้านการวิจัยเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม และสารสนเทศด้านพระราชบัญญัติและกฎกระทรวง อยู่ในระดับมาก ส่วนสารสนเทศด้านพัฒนาแหล่งพลังงานสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม

ความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. สารสนเทศด้านการสื่อสาร	3.75	0.631	มาก	7
2. สารสนเทศด้านการเกษตร	4.18	0.667	มาก	4
3. สารสนเทศด้านอุตสาหกรรม	4.30	0.627	มาก	2
4. สารสนเทศด้านพัฒนาแหล่งพลังงานสิ่งแวดล้อม	3.37	0.732	ปานกลาง	8
5. สารสนเทศด้านความปลอดภัยจากพลังงานสิ่งแวดล้อม	3.97	0.637	มาก	6
6. สารสนเทศด้านความก้าวหน้าเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมใหม่ๆ	4.23	0.700	มาก	3
7. สารสนเทศด้านการวิจัยเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม	4.17	0.623	มาก	5
8. สารสนเทศด้านพระราชบัญญัติและกฎกระทรวง	4.31	0.613	มาก	1
ภาพรวม	4.03	0.483	มาก	

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครู มีดังนี้

2.1 สารสนเทศด้านการสื่อสาร มีปัจจัยการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดบริการทางด้านการศึกษาเชิงพื้นที่ ครูควรมีการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบในการวิเคราะห์และประเมินผลการจัดบริการทางด้านการศึกษา โดยบูรณาการระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ ในหลายมิติ

2.2 สารสนเทศด้านการเกษตร มีปัจจัยการขยายพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์พืช ครูควรมีการเรียนรู้การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช กระบวนการคัดเลือก และขยายพันธุ์พืช การควบคุมสภาพแวดล้อมต่างๆ การพัฒนาพันธุ์พืชให้มีความต้านทานต่อศัตรูพืช

2.3 สารสนเทศด้านอุตสาหกรรม มีปัจจัยการพัฒนาพันธุ์พืช ครูควรมีการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่มีการใช้เพื่อการเกษตร

2.4 สารสนเทศด้านพัฒนาแหล่งพลังงานสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยการใช้พลังงานสิ่งแวดล้อมผลิตเป็นพลังงานชีวมวล ครูควรมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ มวลสารของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ สามารถใช้ประโยชน์ในด้านพลังงาน การเรียนรู้ในการหมักก๊าซชีวภาพ

2.5 สารสนเทศด้านความปลอดภัยจากพลังงานสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยในเรื่องความปลอดภัยจากมลภาวะและสิ่งแวดล้อม ครูควรมีการเรียนรู้ ในการป้องกันภาวะมลพิษที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มีการส่งเสริมการบริหารจัดการ การกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการเกษตร

2.6 สารสนเทศด้านความก้าวหน้าเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมใหม่ๆ มีปัจจัยพลังงานสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานทดแทน ครูควรเน้นการเรียนรู้ และสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทดแทนทั้งในด้านวิชาการเชิงทฤษฎี อุปกรณ์เครื่องมือทดลอง และการทดสอบ รวมถึงการส่งเสริมและเผยแพร่

2.7 สารสนเทศด้านการวิจัยเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิต ครูควรมีการเรียนรู้ในการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อมต้องเป็นไปตามหลักอนุรักษ์วิทยา

2.8 สารสนเทศด้านพระราชบัญญัติและกฎกระทรวง มีปัจจัยการเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในการปฏิรูปการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ครูควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงต้นเหตุของการเกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม

3. ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน พบว่า ข้อจำกัดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการให้บริการสารสนเทศแต่ละประเภท รองลงมา คือ ห้องสมุดไม่มีทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนตามที่ต้องการ และมีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน พบว่า แหล่งสารสนเทศบางแห่งที่ไปใช้ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศตรงตามความต้องการ รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้ ดังแสดงในตารางที่ 2

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ

ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. แหล่งสารสนเทศในโรงเรียน				
1.1 ข้อจำกัดความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ในการใช้ บริการสารสนเทศแต่ละประเภท	4.13	0.713	มาก	1
1.2 ห้องสมุดไม่มีทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนตามที่ ต้องการ	4.03	0.845	มาก	2
รวม	3.85	0.562	มาก	
2. แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน				
2.1 แหล่งสารสนเทศบางแห่งที่ไปใช้ไม่มีทรัพยากร สารสนเทศตรงตามความต้องการ	3.90	0.558	มาก	1
2.2 แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนอยู่ไกล ไม่สะดวกใน การเดินทางไปใช้	3.89	0.839	มาก	2
รวม	3.86	0.610	มาก	
ภาพรวมทั้งหมด	3.85	0.546	มาก	

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาของครูมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สารสนเทศด้านการสื่อสารครูมีความต้องการในการใช้ระบบ GIS เพื่อการจัดการในการพัฒนาพันธุ์พืช ปรับปรุงพันธุ์ในด้านเกษตร การใช้พลังงานสิ่งแวดล้อมผลิตเป็นพลังงานชีวมวล การจัดการความปลอดภัยจากผลกระทบของพลังงานนิวเคลียร์และรังสี และเพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของพลังงานด้านสิ่งแวดล้อม และเพื่อการศึกษาพลังงานสิ่งแวดล้อมด้านความจำเป็นต่อสิ่งมีชีวิต สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 สอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2546 : 51) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ การศึกษาเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล เนื่องจากวิทยาการความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา บุคคลจึงจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อก้าวให้ทันกับโลก และวิทยาการใหม่ๆ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความต้องการ และแสวงหาสารสนเทศเพื่อตอบปัญหาเรื่องที่สงสัย สารสนเทศที่ได้รับจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ของบุคคลนั้นให้กว้างขึ้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครู พบว่า สารสนเทศด้านการสื่อสาร มีปัจจัยการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดบริการทางด้านการศึกษาเชิงพื้นที่ ครูควรมีการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบในการวิเคราะห์และประเมินผลการจัดบริการทางด้านการศึกษา โดยบูรณาการ ระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ ในหลายมิติ สารสนเทศ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ด้านการเกษตร มีปัจจัยการขยายพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์พืช ครูควรมีการเรียนรู้ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช กระบวนการคัดเลือก และขยายพันธุ์พืช การควบคุมสภาพแวดล้อมต่างๆ การพัฒนาพันธุ์พืชให้มีความต้านทานต่อศัตรูพืช สารสนเทศด้านอุตสาหกรรม มีปัจจัยการพัฒนาพันธุ์พืช ครูควรมีการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่มีการใช้เพื่อการเกษตร สารสนเทศด้านพัฒนาแหล่งพลังงานสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยการใช้พลังงานสิ่งแวดล้อมผลิตเป็นพลังงานชีวมวล ครูควรมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ มวลสารของสิ่งมีชีวิต ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ สามารถใช้ประโยชน์ในด้านพลังงาน การเรียนรู้ในการหมักก๊าซชีวภาพ สารสนเทศด้านความปลอดภัยจากพลังงานสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยในเรื่องความปลอดภัยจากมลภาวะและสิ่งแวดล้อม ครูควรมีการเรียนรู้ ในการป้องกันภาวะมลพิษที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มีการส่งเสริมการบริหารจัดการ การกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการเกษตร สารสนเทศด้านความก้าวหน้าเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมใหม่ๆ มีปัจจัยพลังงานสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานทดแทน ควรเน้นการเรียนรู้ และสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทดแทน ทั้งในด้านวิชาการเชิงทฤษฎี อุปกรณ์เครื่องมือทดลอง และการทดสอบ รวมถึงการส่งเสริมและเผยแพร่ สารสนเทศด้านการวิจัยเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิต การเรียนรู้ในการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อมต้องเป็นไปตามหลักอนุรักษ์วิทยา และสารสนเทศด้านพระราชบัญญัติและกฎกระทรวง มีปัจจัยการเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในการปฏิรูปการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ครูควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงต้นเหตุของการเกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ คำกล่าวของ สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2545) กล่าวว่า ความต้องการสารสนเทศ เป็นภาวะที่ผู้ใช้รู้สึกว่ามันจำเป็นต้องใช้ สารสนเทศ แต่สารสนเทศที่ตนมีอยู่ไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความต้องการหรือไม่ทันสมัยจึงต้องแสวงหา สารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ เช่นการถามเพื่อนฝูง หาหนังสืออ่าน ค้นหาสารสนเทศในห้องสมุด หรือค้นหา สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ผลที่ได้นั้น คือผู้ใช้อาจประสบความสำเร็จได้สารสนเทศที่ต้องการ หรืออาจล้มเหลวไม่พบสารสนเทศที่ต้องการจากแหล่งแรก จึงต้องเลือกแหล่งสารสนเทศอื่นและหันไปค้นหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นต่อไป ดังนั้น ความต้องการสารสนเทศจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ผลักดันให้ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่างๆ

3. ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากข้อจำกัดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการให้บริการสารสนเทศแต่ละประเภท และห้องสมุดไม่มีทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนตามที่ต้องการ ทั้งนี้แหล่งสารสนเทศบางแห่งที่ไปใช้ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศตรงตามความต้องการ และแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชูติมา สัจจามันท์ (2530) กล่าวว่า ประเทศที่มีความเจริญต่างตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ เพราะสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแนวทางพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สารสนเทศเป็นรากฐานอันจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าของ อารยธรรมและการพัฒนามนุษย์ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างสรรค์หรือการใช้ทรัพยากร เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการตัดสินใจ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเรื่องผลกระทบของสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี
2. ควรมีการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้สารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี
3. ควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2551). แผนหลักสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน(พ.ศ. 2551-2555). สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2557 จาก
http://www.deqp.go.th/upload/whatsnew/122/EESD%20Plan%2051_55.pdf
- ชัยรัช จันทรสมุทร. (2554). ปัญหาการใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
- ชุดิมา สัจจามันท์. (2530). สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2546). ความต้องการใช้สารสนเทศ. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2545). การพัฒนาระบบสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.